

STORLEKSSYSTEM

Mika Munterud

En studie om konsumenters och företags uppfattning
kring den nya storleksstandarden SS-EN 13402-3:2017.

Sammanfattning

Hösten 2017 introducerades en ny storleksstandard SS-EN 13402-3:2013 (Swedish Standards Institute 1922a). Standarden är tänkt att hjälpa klädföretag inom Europa att förtydliga för konsumenter vilken storlek som passar baserat på individens kropps mått. Insatta nyckelpersoner intervjuades gällande standardens bakgrund och utformning i syfte att uppskatta storleksstandardens relevans för konfektionsindustrin. I enlighet med detta upprättades två enkäter vilka uppgav grundläggande information kring standardens avsikt. 230 konsumenter fick därefter ta ställning till att om den nya storleksstandardens implementeras av företag, hur skulle detta påverka processen till att hitta rätt klädstorlek medan befintliga yrkesverkande fick motsvarande frågor om företagets syn på att införa detta i deras system.

Denna studie beskriver den övervägande anledningen till konsumenternas svårigheter att hitta rätt klädstorlek och deras åsikter om företag skulle tillämpa denna standard. Utifrån analys av svaren från företag, konsumenter och bistånd från tidigare forskning har en slutsats genomförts. Studien reflekterar över olika möjligheter för vidare forskning, hur företag kan gå tillväga för en effektiv storlekskonvertering och varför en storlekskonvertering kan gynna ett företag i längden.

Nyckelord

Abstract

The fall of 2017 a new size standard was introduced SS-EN 13402:3-2017 (Swedish Standards Institute 1922a). The standard is intended to help clothing companies in Europe to clarify for consumers what size is appropriate based on the individual's body measurements. Well-informed influential people were interviewed regarding the background and configuration of the standard in order to estimate the relevance of the size standard for the clothing industry. In accordance with this, two questionnaires were established which explained the basic information about the purpose of the standard.

230 consumers were then asked about their view about if the new size standard was implemented by companies, how would this affect the process of finding the right size of clothing while existing professionals got similar questions about the company's view of introducing this into their system.

This study discloses the predominant reason for the consumer's difficulty in finding the right clothing size and their thoughts if companies would apply this standard.

Based on analysis of the responses from companies, consumers and reinforcement from previous research, a conclusion has been made. The study reflects on various possibilities for further research, how companies can proceed to make an effective size conversion and why a size conversion can benefit a company in the long run.

Key words

Size standard / Consumers perception / Sizing of apparel / Anthropometry / Size code

Innehållsförteckning

INLEDNING	10
BAKGRUND	10
TIDIGARE UNDERSÖKNINGAR	10
PROBLEMFÖRMULERING	10
SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR	10
<i>Forskningsfrågor</i>	10
<i>Avgränsningar</i>	11
LITTERATUR OCH TEORI ÖVERSIKT	12
METOD	14
FÖRSTUDIE	14
ENKÄTUNDERSÖKNING	14
STORLEKSSTANDARDSFÖRDJUPNING	15
SAMMANSTÄLLNING	15
RESULTAT	16
SS-EN 13402-3:2017 SAMMANSTÄLLNING AV INTERVJUER	16
SKILLNADER MELLAN STORLEKSSYSTEM I SVERIGE, ITALIEN OCH STORBRIANNIEN	17
ENKÄTUNDERSÖKNING – SVENSKA FÖRETAG	18
ENKÄTUNDERSÖKNING – SVENSKA KONSUMENTER	19
RESULTAT- OCH METODDISKUSSION	21
METODDISKUSSION	21
RESULTATDISKUSSION	21
SLUTSATSER	22
SLUTORD	23
KÄLLFÖRTECKNING	24
BILAGEÖVERSIKT	26
BILAGA A – ENKÄT KLÄDSTORLEKAR – SVENSKA KONSUMENTER (230 SVAR)	I
AVSNITT 1 AV 3	I
AVSNITT 2 AV 3 NY STORLEKSSTANDARD – STORLEKSBENÄMNING	IV
AVSNITT 3 AV 3 NY STORLEKSSTANDARD – ETIKETT	V
BILAGA B – ENKÄT KLÄDSTORLEKAR – SVENSKA FÖRETAG	VIII
AVSNITT 1 AV 3	VIII
AVSNITT 2 AV 3 NY STORLEKSSTANDARD	VIII
AVSNITT 3 AV 3 KONTAKTUPPGIFTER	IX

Figur- och tabellförteckning

FIGUR 1 VILKET TYP AV HERRPLAGG FINNER PERSONERNA SVÅRA ATT HITTA RÄTT STORLEK PÅ.....	19
FIGUR 2 VILKET TYP AV DAMPLAGG FINNER PERSONERNA SVÅRA ATT HITTA RÄTTSTORLEK PÅ.....	20
TABELL 1 SAMMANSTÄLLNING AV SKILLNADER PÅ STORLEKSSTANDARDER FÖR DAM FRÅN SVERIGE, ITALIEN OCH STORBRITANNIEN. .	17
TABELL 2 SAMMANSTÄLLNING AV SKILLNADER PÅ STORLEKSSTANDARDER FÖR HERR FRÅN SVERIGE, ITALIEN OCH STORBRITANNIEN. .	17
TABELL 3 FRÅGEFORMULÄR – FÖRETAG, BAKGRUNDSFAKTA.....	18
TABELL 4 FRÅGEFORMULÄR – FÖRETAG, IMPLEMENTERING AV SS-EN 13402-3:2017,	18
TABELL 5 FRÅGEFORMULÄR – FÖRETAG, SS-EN 13402-3:2017 INFLYTANDE.	19

Förord

Jag vill tacka min handledare Christina Svensson och mina medstudenter som under examensarbetet opponerat och stöttat denna studie.

Mika Munterud
Borås, maj 2018

Mika Munterud

Terminologi

Följande definitioner syftar på begreppens användning i denna uppsats.

Antropometri	Kroppsmätning och läran om människokroppens form och storlek.
Klädstorlek	Benämning av kläder i form av storlekkoder i syfte att hänvisa konsumenter till det rätta plagget för individen.
Kroppsmåttlista	En sammanställning av vilka kroppsmått som infaller under respektive klädstorlek.
Numeriska storlekar	Klädstorlekar som är namngivna med sifferkoder, exempelvis 36, 38, 40 för damkläder och 48, 50, 52 för herrkläder.
Storlekkod	Hur kläder benämns, exempelvis numeriska storlekar 36, 38, 40 eller alfanumeriska storlekar <i>Small, Medium, Large</i> .
Storlekskonvertering	Omvandling från ett storlekssystem till ett annat, exempelvis numeriska storlekar 36 och 38 till storlek <i>Small</i> . I denna rapport hänvisar storlekskonvertering till omvandlingen från den gamla storleksstandarden SS-EN 13402:3-2013 till den nya SS-EN 13402:3-2017.
Storleksstandard	Fastställd norm för hur kläder ska namnges och vilka mått som infaller under respektive storlek. Länder, världsdelar, klädbutiker och varumärken följer oftast en gemensam eller individuell gjord storleksstandard.

Inledning

Bakgrund

Många länder har en egen storlekstandard som de utgår ifrån, hänvisade till mått och kroppsformer utmärkande för landet. Ytterligare har varje land olika klädföretag/märken som i sin tur använder sig utav olika storleksstandarder, vare sig det är en allmän eller intern standard. Detta gör det svårt för konsumenter att hitta den rätta storleken om de handlar kläder från både andra butiker och olika länder. Standarden SS-EN 13402-3:2017 presenterades i Borås den 19 september 2017. Intentionen är att tydliggöra för konsumenter och företag, individens klädstorlek genom ett kroppsmåttbaserat storlekssystem för hela Europa.

Detta examensarbete är en vidareutveckling efter en fältstudie som utfördes hos ett sport- och friluftsföretag som verkar på den europeiska marknaden. Med den nylanserade storleksstandardens finner företaget ett stort intresse av att inducera den nya standarden. Då ingen vetenskap om något befintligt företag har börjat implementera detta finns många främjande faktorer med denna storlekskonvertering.

Tidigare undersökningar

Kontrolleringar har gjorts i Textilhögskolan i Borås databaser med avsikt att finna relevanta artiklar. I och med standardens nyliga lansering hittades inga studier beträffande huruvida en storlekskonvertering kan hanteras eller vad konsumenter har för syn på det befintliga systemet.

Problemformulering

Då standarden nyligen introducerades är information kring konsumenters uppfattning av den okänd eller fiktiv. Detsamma gällande företagets inställning till den. I syfte att minska missnöje och reklamation vid storleksfel krävs ett tydligt system för kunderna. Det är oklart vad den nya standarden SS-EN 13402-3:2017 innefattar och hur informationen ska nå fram till konsumenter och företag.

Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att undersöka lämpligheten för den nya europeiska standarden SS-EN 13402-3:2017 gentemot konsumenters uppfattning och föregående storleksstandarders storleksbenämningar ur ett företags perspektiv. Detta kommer att analyseras genom följande forskningsfrågor;

Forskningsfrågor

- Vad är den största skillnaden mellan befintliga storleksstandarder hos ett stort klädvarumärke från länderna; Sverige, Italien och Storbritannien?
- Vad är 230 svenska konsumenters inställning kring en storlekskonvertering och hur kan de tydligt informeras om skillnaden?
- Vad är 5 svenska företags inställning till att göra en storlekskonvertering?

Avgränsningar

Studien kommer fokusera på numeriska storleksskillnader gällande dam och herr. Rapporten minimerar eller exkluderar följande delar:

- Alfnumeriska storlekar
- Barnstorlekar
- Handskar- och skostorlekar

Litteratur och teori översikt

Över hela världen har olika storlekssystem skapats i syfte att öka konsumenternas satisfiering med plagget. När handel mellan länder expanderade ökade blev vikten att veta nationens storlekssystem (Chun-Yoon & Jasper C 1993). Många länder baserade storlekssystemen utifrån hur de definierade kroppstyper, beskrev storlekarna, vilka dimensioner som användes för storlekssystemen och vilken målgrupp plaggen vände sig till. Liechty, Pottberg och Rasband (2010) beskriver problem med att företag ofta vänder sig till en ”ideal kroppshållning” och ”ideal kroppsform” vilket inte överensstämmer med majoriteten av landets befolkning. Detta i sin tur leder till att plagg inte får den tänkta passformen på konsumenten. Vid granskning av information framställt av Liechty, Pottberg, Della och Rasband (2010) och Tama & Öndoğan (2014) upplyses svårigheterna att tillverka kläder då kroppsformer skiljer sig från person till person. Därutöver är kroppshållning av stor vikt till att ett plagg passar (Alcaz, Balan, Tutunaru, Irovan, & Şereujeva 2015).

I dagens era med massproduktion av färdiga kläder är plaggen menade att passa många olika grupper (Petrova & Ashdown 2012). Trots detta visar marknadsundersökningarna konsumenters missnöje av passformen på plaggen, vilket leder till stora volymer av returer och ekonomiska förluster för tillverkarna. Petrova och Asdowns (2012) undersökning utgick ifrån att testa fyra olika storleksstandarder där rörelsevidden var konstant i alla storlekar eller anpassad inom varje individuell storlek med både fasta och modifierade storleksstandardsvärden. De reflekterade att när ett storlekssystem har tillverkats bör varje individuell storlek ha en tillhörande graderingsregel som är anpassad gentemot rörelsevidden för varje storlek. Denna metod har blivit mer och mer använd inom dagens industri men fortfarande har det upptäckts att den nuvarande kroppsåmåtsstandard inte täcker den faktiska majoriteten av länders befolkning.

Det finns två olika storlekssystem enligt Xia och Istook (2017), vilket är kroppsåmåts- och plaggmåtsystem. De uttrycker att konsumenter är missnöjda med den nuvarande marknadens system då både graderingen är föråldrad och antalet storlekar försedda utav företag är begränsat. Därför är det viktigt att utveckla ett mer uppdaterat och flexibelt storlekssystem. Ujević, Szivovicza och Karabegović (2005) jämförde några storlekstandarder i Europa med varandra och upptäckte många skillnader på de individuella måtten och deras benämningar. Utifrån jämförelserna upptäckte de att det inte fanns någon unik internationell storlekssystemstandard och ansåg att upprättning av ett internationellt storlekssystem skulle med stor sannolikhet bidra till något positivt.

Zakaria och Gupta (2014a) uttrycker i kapitel 9 hur företag har försökt att hjälpa kunder att veta vilken storlek som passar genom olika storlekskonverteringar. Däremot har det visat sig att de inte är till mycket hjälp då de endast visar ett ”enkelt” nummer 8, 10, 12, etc. vilket från början hade stöd från kroppsåmåts och kroppsform men med tiden förlorat sin betydelse. I början av ”*ready-to-wear*” eran visste kvinnor på den tiden att detta påstående inte direkt stämde men hade kunskapen om hur de själva kunde anpassa plaggen. I dagens samhälle har människor glömt bort måttet som ligger bakom alla storlekar, tar ”*ready-to-wear*” för givet och är inte villiga att justera kläderna och då många företag distribuerar internationellt blir det svårt för båda parterna då etnicitet, kroppsform och storlekar skiljer sig geografiskt.

Konfektionsföretag som har den nationella konsumenten som målgrupp, har svårigheter att rikta sig till konsumenter i andra länder. Därför är ett gemensamt internationellt storlekssystem ytterst önskvärt (Zakaria och Gupta 2014b). Storlekssystem i olika länder

granskades och ansågs att ha både likheter och olikheter med varandra. De flesta storlekssystem utgår från samma primära mått men skiljer sig vid storleksbenämning och mätning. Zakaria och Gupta (2014b) uttrycker dock att det är svårt att jämför olika storlekssystem då olika länder uppdaterar sina storleksstandarder med jämna intervaller och andra inte uppdaterar lika ofta.

Metod

Avsnittet presenterar den genomförda processen vilket studiens resultat grundar sig på. Alla intervjuer och deltagare har blivit informerade om studiens syfte och godkänt att informationen kommer användas för i en allmän publicerad studie.

Förstudie

Tidigare forskning, litteratur och populärvetenskapliga artiklar med koppling till området uppsöktes, dock hittades ingen direktrelation av tidigare studier till den nya standarden. För att besvara den första forskningsfrågan ”*Vad är den största skillnaden mellan befintliga storleksstandarder hos ett stort klädvarumärke från länderna; Sverige, Italien och Storbritannien?*” uppsöktes storleksguider från stora klädkedjor hos respektive land. För Sverige hämtades storleksguiden från *Hennes och Mauritz* (H&M 1947 a & b), *Organizzazione Vendite Speciali* (OVS 1972 a & b) från Italien och *Mark and Spencer* (M&S 1884 a & b) från England. De utvalda företagen är alla stora klädkedjor som är igenkända för respektive land och rikta sig till den allmänna konsumenten. H&M (1947 a & b) och M&S (1884 a & b) har separata sidor där konsumenter kan gå in och klicka i den kategori av plagg för att hitta de tillhörande måtten, medan OVS (1972 a & b) har sina storleksguider kopplade till respektive plagg på företagets hemsida.

Därefter utfördes en preliminär analys av storleksstandarderna SS-EN 13402:3-2013 och SS-EN 12402:3-2017 i syfte att få en uppfattning om dess innebörd. En koncis genomgång av den nya standarden hade givits av en adjunkt på Textilhögskolan i Borås i samband med lanseringen. Då en fördjupad kunskap och förståelse kring standarden krävdes för att kunna utföra denna studie kontaktades Akhondi¹ från SIS (*Swedish Standards Institute*) och med informationen som gavs kunde studien fortsätta till nästa undersökningsstadium.

Enkätundersökning

Med grundad information om den nya storleksstandardens innebörd upprättades två olika enkäter i syfte att svara på den andra och tredje forskningsfrågan ”*Vad är 230 svenska konsumenters inställning kring en storlekskonvertering och hur kan de tydligt informeras om skillnaden?*” och ”*Vad är 5 svenska företags inställning till att göra en storlekskonvertering?*”.

Den första enkäten, bilaga 1 riktade sig till allmänna konsumenter med eller utan kunskap inom konfektionsvärlden. Konsumenter upplystes om den nya storleksstandardens existens och fick därefter svara på frågor om individens ställningstagande till det nuvarande storlekssystemet och huruvida den nya standarden anses vara behjälplig inför framtida storleksval av kläder. Tanken i början av studien var att i samarbete med företaget där fältstudien utfördes, skulle ett utskick göras till företagets medlemmar. Med EU:s dataskyddsförordning (GDPR 2018) som träder i kraft den 25 maj 2018 uppstod flera konflikter då företagets medlemsuppgifter inte kunde utdelas för att stödja denna studie. Av den orsaken utformades enkäten på svenska och skickades sedan till fem ”testpersoner” utan specifika förkunskaper inom konfektionsvärlden för att se om utformningen var begriplig för

¹ Farshad Akhondi Projektledare för SS-EN 13402-3:2017 standardisering, telefonsamtal den 9 april 2018

en icke insatt person. Efter några små justeringar distribuerades enkäten via sociala medier med efterfrågan på svar från personer som bor i Sverige.

Den andra enkäten riktade sig till verksamma designtekniker, designers, produktionschefer etc. (relevanta personer inom tillverkning och/eller produktion av kläder), bilaga 2. De fick svara på frågor kring företagets inställning till att implementera den nya standarden och estimerad tidsperiod för företaget att komma igång med det.

Undersökningarna distribuerades via relevanta yrkesgrupper på sociala medier och direkt förfrågan till diverse företag i Sverige. Företagen blev informerade om att given information skulle hanteras med sekretess och vid intresse bli återkopplade med det uppnådda resultatet.

Storleksstandardsfördjupning

Ska en reflektion kunna ges om den nya storleksstandard SS-EN 13402-3:2017 relevans, krävs en förståelse om standarden och hur denna har arbetats fram. Av den anledningen kontaktades Akhondi¹, Sandström² och därefter intervjuades en verkande expert från den Europeiska CEN arbetsgruppen i en av Textilhögskolan i Borås lokaler.

Sammanställning

All information från verkande aktörer inom standardiseringen presenteras i resultatet och redogöra SS-EN 13402-3:2017 bakgrund och syfte.

En tydlig uppställning av företagens ställningstagande upprättades och analyserades. Svaren från alla individuella konsumenter sammanställdes i Microsoft Excel och kunde därefter få fram olika statistiska resultat. Tillsammans med svaren från konsumenterna utvecklades lämpliga alternativa förslag för hur båda parter kan gå till väga för att anpassa sig till en storlekskonvertering. De utvalda företagens storleksstandarder från Sverige, Italien och Storbritanniens sammanställdes och därefter kunde en uppfattning göras på vad som urskiljer dem åt.

¹ Farshad Akhondi Projektledare för SS-EN 13402-3:2017 standardisering, telefonsamtal den 9 april 2018

² Mikael Sandström Ordförande för den internationella arbetsgruppen av SS-EN 13402-3:2017 standardisering, telefonsamtal den 19 april 2018.

Resultat

Enligt Xia och Istook (2017) skulle den nya storleksstandarden SS-EN 13402-3:2017 kategoriseras som ett kroppsmåttbaserat system. Däremot hänvisar den inte till någon specifik kroppstyp eller kroppshållning vilket är ett av de största problemen med storleksstandarder enligt Liechty, Pottberg och Rasband (2010), Tama och Öndoğan (2014) och Alcaz, Balan, Tutunaru, Irovan, och Şereujeva (2015). Vare sig detta är den flexibilitet av storleksstandard som Xia och Istook (2017) uppger är nödvändigt, ger denna standard möjligheten för företag att själva välja vilken kroppstyp de vill rikta sig till.

SS-EN 13402-3:2017 sammanställning av intervjuer

Tidigare forskning gällande storleksstandarder ansågs bristfällig när utväxling av information med verkande deltagare av standardiseringen SS-EN 13402:3-2017 gjordes.

Den Svenska Standarden SS-EN 13402-3:2013 (Swedish Standards Institute 1922a) uttrycker möjligheten för företag att välja vilka intervaller kroppsmåtten ska ha i relation till varandra genom ett flexibelt storlekssystem. Den senaste uppdateringen SS-EN 13402-3:2017 (Swedish Standards Institute 1922b), beskriver att i syfte att göra det mer förståeligt och enklare för konsumenter att hitta sin klädstorlek, har de numeriska storlekarna konverterats till att illustrera det mått som storleken är tänkt för. Vilket menas att istället för grundstorlek 38 på damöverdel heter den nu 88 vilket motsvarar det bystmått som infaller under den storleken. Tillsammans med denna ändring har också tydligare visuella etiketter applicerats som visar vilket mått som är det primära och eventuellt sekundära måttet för det individuella plagget (Akhondi 2018).

Sandström (2018) förklarade grundläggande hur standardiseringsprocessen gick till. I dagsläget har SIS (*Swedish Standards Institute*) sekretariatet för standardiseringen vilket de har haft i cirka 6 år som innan tillhörde Tyskland. SIS måste vid en standardisering ta hänsyn till alla involverade länder och samla alla intresseländer när beslut ska tas. Alla intresseländer samlades på årliga möten i syfte att diskutera möjliga sätt att få till en gemensam europeisk storleksstandard. Vid röstning har alla länder x-antal röster, antalet skiljer från land till land och majoriteten blir det avgörande beslutet. Bland det svåraste vid denna standardisering, enligt en verkande expert i europeiska CEN gruppen, var kommunikationen länderna emellan. På de årliga mötena var det många olika utgångslägen för de olika intresseländerna och därför var det många diskussioner innan alla var överens. Vid avstämning av storlekstabellerna som står med i SS-EN 13402-3:2017 fick varje land avgöra hur omfattande marknadsundersökning som skulle göras för att kontrollera att landets befolkning hamnade till mestadels inom storlekstabellens ramar.

Enligt den verkande experten i Europeiska CEN arbetsgruppen har den nya standarden SS-EN 13402-3:2017 storlekkoden inskriven i piktogrammet vilket det inte gjorde i SS-EN 13402-3:2013. Nu kan primära och eventuella sekundära mått/måtten stå med som full storlekkod vilket tidigare datasystem inte kunde hantera på grund av det långa namnet. Del två i standarden SS-EN 13402-2:2002 (Swedish Standards Institute 1922c), håller ihop med piktogrammen och visar vilka primära och eventuella sekundära mått som gäller för varje individuellt plaggtyp. Plaggtyper har alltid ett primärt mått vilket i den nya standarden SS-EN 13402-3:2017 är bystmåttet för överdelsplagg och är nu stussmåttet på underdelsplagg för dam, till skillnad från 2013 då det primära måttet för damunderdel var midjemåttet. Plagg behöver inte ha ett sekundärt mått men om det behövs kan det maximalt finnas två sekundära

mått vid behov, för att göra det mer informativt för konsumenten och kan fördjupas mer i SS-EN 13402-2:2002.

Skillnader mellan storlekssystem i Sverige, Italien och Storbritannien

Efter analysering av storleksstandarder från H&M (1947 a & b) från Sverige, OVS (1972 a & b) från Italien och M&S (1884 a & b) från England har tabell 1 och 2 upprättats vilka är en sammanställning av de olika storleksstandarderna för dam- respektive herrkläder. M

Tabell 1 Sammanställning av skillnader på storleksstandarder för dam från Sverige, Italien och Storbritannien.

Svenska storlekar	34	36	38	40	42	44	46	48
Bystmått	80	84	88	92	96	100	104	110
Midjemått	64	68	72	76	80	84	88	94
Stussmått	84	92	96	100	104	108	112	117
Italienska storlekar	38	40	42	44	46	48	50	52
Bystmått	83	87	91	95	99	103	107	111
Midjemått	63	67	71	75	79	83	87	91
Stussmått	89	93	97	101	105	109	113	117
Engelska storlekar	8	10	12	14	16	18	20	22
Bystmått	82	87	92	97	102,5	108	114	120
Midjemått	65	70	75	80,5	86	92	98	104
Stussmått	90	95	100	105	110	115	121	127

Tabell 2 Sammanställning av skillnader på storleksstandarder för herr från Sverige, Italien och Storbritannien.

Svenska storlekar	46	48	50	52	54	56	58	60
Bystmått	92	96	100	104	108	112	116	120
Midjemått	80	84	88	92	96	100	104	108
Stussmått	96	99	102	105	108	111	114	117
Italienska storlekar	44	46	48	50	52	54	56	58
Bystmått	89	93	97	101	105	109	113	117
Midjemått	77	81	85	89	93	97	101	-
Stussmått	-	-	-	-	-	-	-	-
Engelska storlekar	36	38	40	42	44	46	48	50
Bystmått	91	97	102	107	112	116	122	127
Midjemått	76	81	84	91	96	102	107	112
Stussmått	-	-	-	-	-	-	-	-

Enkätundersökning – Svenska företag

Fem olika Svenska företag svarade på frågeformuläret riktade mot verksamma aktörer inom produktion/ tillverkning av kläder, bilaga 2. Tabell 1 redovisar grundläggande fakta om företagen och de representerade aktörer inom företaget. Många av företagen som svarade hanterar olika klädskategorier men majoriteten arbetar med sportkläder. Trots att 80 % har kännedom om den nya storleksstandarden SS-EN 13402-3:2017 hade inget företag i dagsläget införskaffat den.

Tabell 3 Frågeformulär – företag, bakgrundsfakta.

Beskrivning	Företag A	Företag B	Företag C	Företag D	Företag E
Fokusgrupper	Sportkläder, Vardagskläder/modekläder,	Sportkläder, Vardagskläder/modekläder, Underkläder, även häst och hund produkter	Sportkläder	Sportkläder, Vardagskläder/modekläder, Underkläder	Vardagskläder/modekläder, Friluftskläder
Position i företaget	Produktchef	Design-tekniker	Design-tekniker	Mönsterkonstruktör	Design-tekniker
Tid på företaget	>3 år	1-3 år	1-3 år	>3 år	>3 år
Känner till den nya storleksstandarden	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Har företaget köpt in den nya storleksstandarden	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej

Tabell 2 illustrerar företagens inställning till att implementera den nya standarden och anledningen till respektive respons. 60 % svarade att de är öppna för att implementera den nya storleksstandarden SS-EN 13402-3:2017 medan resterande 40 % svarade att de inte skulle byta storleksstandard av den orsaken att ett av företagen använder ett internt system inom hela butikskedjan och det andra nyligen gjorde en storlekskonvertering till SS-EN 13402-3:2013.

Tabell 4 Frågeformulär – företag, implementering av SS-EN 13402-3:2017.

Beskrivning	Öppna att implementera den nya storleksstandarden	Varför ja/nej?
Företag A	Ja	Då det ska bli en ny EU standard
Företag B	Ja	Använder mestadels alfistorlekar men tror att det nya systemet är mycket bra
Företag C	Nej	Vi gick ut med den gamla standarden till våra agenter och återförsäljare för 2 år sedan eftersom det fanns en efterfrågan. Att ändra nu känns lite jobbigt helt enkelt.
Företag D	Nej	Vi har en egen standard i kedjans alla brands.
Företag E	Ja	För att förenkla för kunder att hitta rätt storlek, särskilt när man handlar i webshopen och därmed slippa returer.

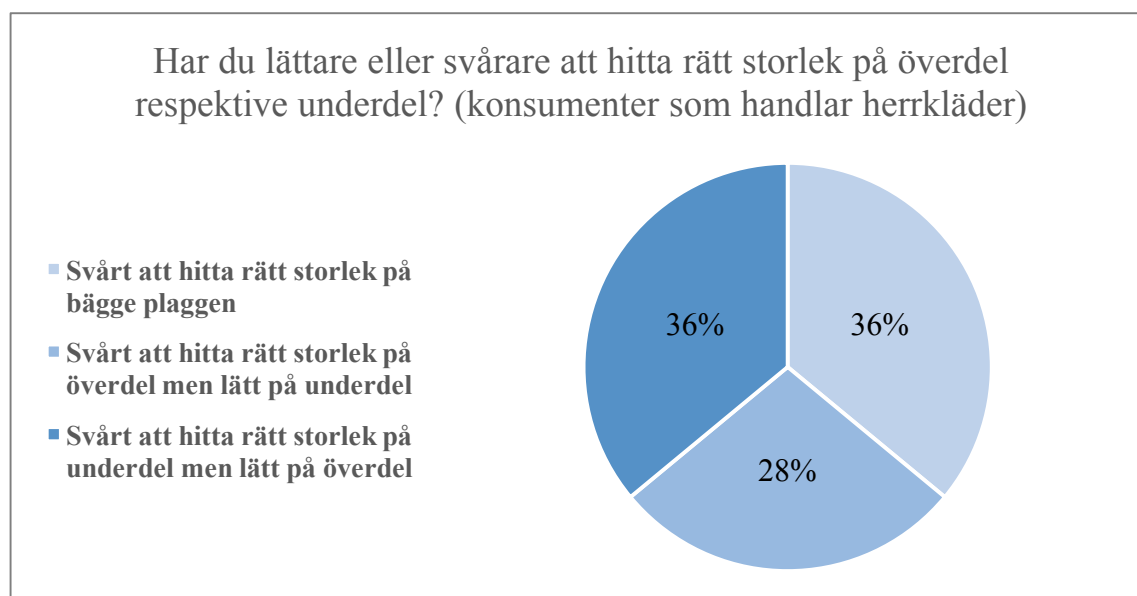
Vidare fick samtliga företag frågor kring hur de uppfattar den nya storleksstandarden och om den tros gynna konsumenter och företaget och förklaring till detta, tabell 3. Trots att enbart 60 % var öppna för att implementera den nya standarden tror 100 % att denna nya standard kommer göra storleksvalet lättare för konsumenterna och 80 % att systemet kan göra det lättare internt.

Tabell 5 Frågeformulär – företag, SS-EN 13402-3:2017 inflytande.

Beskrivning	Lättare för konsument?	Lättare för företag?	Varför ja/nej?
Företag A	Ja	Ja	Ja på lång sikt för konsumenterna kommer önska denna standard från alla.
Företag B	Ja	Ja	Enklare att veta vilka mått som ska följas för de som inte är lika insatta
Företag C	Ja	Ja	Många av våra kunder tycker att det är lättare att hitta sin storlek i våra byxor som är i inches-storlekar, eftersom det refererar till ett mått snarare än en siffra ex strl 38, som egentligen bara är en siffra...
Företag D	Ja	Nej	För vi ska inte införa den
Företag E	Ja	Ja	Kan bli ett sätt at undvika retur.

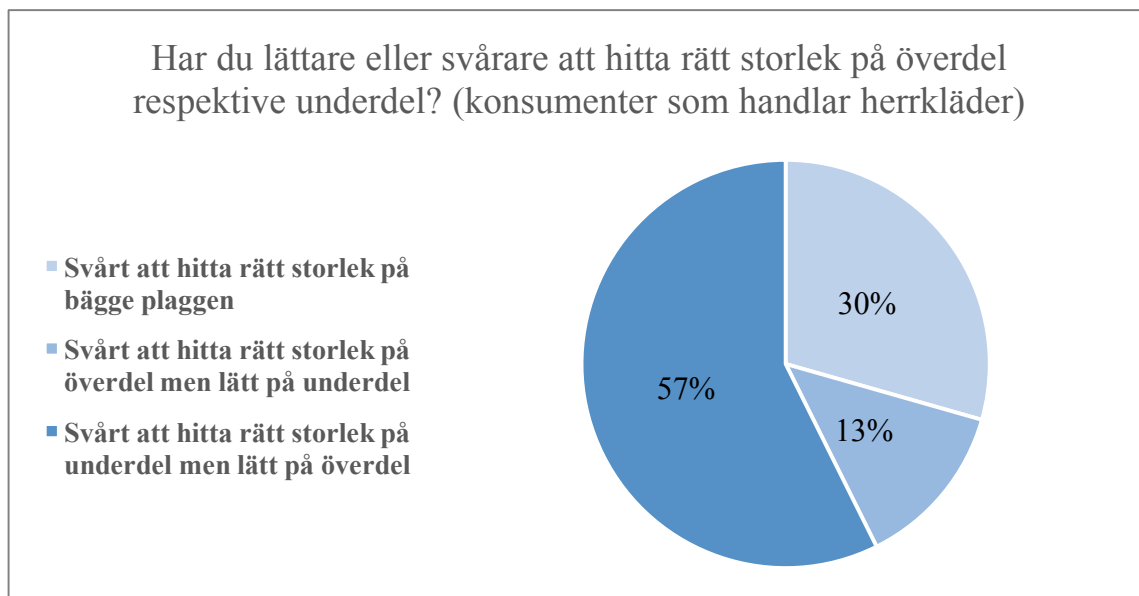
Enkätundersökning – Svenska konsumenter

Frågeformuläret, bilaga 1 mottog 230 svar varav 16 % handlar herrkläder och 71 % handlar damkläder. 61 % av personerna som handlar herrkläder finner det svårt att hitta rätt klädstorlek. Majoriteten har svårt att hitta rätt storlek på både över- och underdel/ enbart svårt på underdel men är i övrigt väldigt jämt fördelat, figur 1.

Figur 1 Vilket typ av herrplagg finner personerna svåra att hitta rätt storlek på

Av de som handlar damkläder tycker 72 % att det är svårt att hitta rätt klädstorlek varav majoriteten har svårare att hitta rätt storlek på underdelar, figur 2.

Figur 2 Vilket typ av damplagg finner personerna svåra att hitta rättstorlek på

Ujević, Szivovicza och Karabegović (2005), Petrova och Ashdown (2012) och Zakaria och Gupta (2014b) uttrycker stora förvirringar hos konsumenter då olika länder och butiker har sina åtskilda storleksstandarder. Enkätundersökningen i denna studie understryker detta då 90 % av deltagarna uttrycker att butiker och länders olika storleksstandarder ligger till grund till deras svårigheter att hitta rätt klädstorlek.

Resultat- och metoddiskussion

Då ingen tidigare forskning hittades med direktrelation till den nya storleksstandarden SS-EN 13402-3:2017, kan ingen diskussion göras kring jämförelse mellan liknande studier. Däremot hittades studier, vilka uttrycker olika åsikter kring de befintliga storlekssystemen.

Metoddiskussion

I syfte att få en bättre förståelse över den nya storleksstandarden SS-EN 13402-3:2017 kontaktades Akhondi (2018), Sandström (2018) och en verkande expert från den Europeiska CEN arbetsgruppen. Dessa tre nyckelpersoner är alla verksamma i Sverige. Om möjlighet och tid hade funnits skulle flera verksamma experter i den Europeiska CEN gruppen kontaktats för att få input från andra länder och därmed också kunna diskutera de största skillnaderna mellan de befintliga storleksstandarderna. För övrigt var den givna informationen behjälplig för att ligga som grund till att förstå den nylanserade storleksstandarden SS-EN 13402-3:2017.

Enkätundersökningen som riktade sig till Svenska konsumenter distribuerades via sociala medier. Undersökningen uppfattades begriplig vid kommunikationsutbyte med de fem testpersonerna som först genomförde enkäten. Det ansågs viktigt att använda en bred terminologi som en vanlig person kan förstå utan användning av en konfektionsuppslagsbok. Hade undersökningstiden varit längre och enkäten kunde nå ut till flera personer finns möjligheten att studien kunde ha haft en större underliggande grund. Gällande enkätundersökningen riktade till konfektionsföretag, med det befintliga intresset som finns hos många företag skulle det vara intressant att få flera företags åsikter kring den nya storleksstandarden SS-EN 13402-3:2017 och hur den kan implementeras.

Resultatdiskussion

Ujević, Szivovicza och Karabegović (2005) forskning upptäckte många skillnader på de individuella måtten och deras benämningar vid jämförelse mellan Europaländerna Tyskland, Italien, Holland, Frankrike, Slovenien och Kroatians storleksstandarder. I denna studie där storleksguider ifrån utvalda klädkedjor i Sverige, Italien och Storbritannien granskades, hittades många avvikelser både på måtten för varje individuell storlek och storlekkoderna på dessa. Italien och England på herrkläder har midjevidden som det primära måttet på underdelar och hade därför inget mått på stussvidden för män. Detta kan orsaka många bekymmer för män vid val av storlek eftersom ingen relation mellan midjevidd och stussvidd nämns. Finns ingen bestämmelse på stussvidden i förhållande till midjevidden kan detta resultera i att exempelvis byxan sitter väldigt tight eller löst runt stussen även om midjan överensstämmer med individen. I den nya storleksstandarden SS-EN 13402-3:2017 är stussvidden det primära måttet på underdel för dam och efterfrågar konsumenter och/ eller företag det kan även två sekundära mått läggas till, exempelvis midja och längd. Med en storlekkod och piktogrametikett som tydliggör detta ökar chanser för konsumenter att hitta rätt klädstorlek när tydliga måttförhållanden illustreras.

Den nya storleksstandarden SS-EN 13402-3:2017 storleksguide möjliggör för företag att välja vilket skillnadsintervall på kroppsmått de vill hänvisa till. Detta innebär att bystmåttet vilket är det primära måttet för överdel, kommer att bli den nya storlekkoden och är densamma i olika länder och butiker i Europa. Företagen kan dock välja att ha ett sekundärt mått, exempelvis stussvidden och detta kan då skilja sig mellan butikerna/ länder om ett företags målgrupp har en mindre stuss och ett annat företags målgrupp har en större stuss.

Slutsatser

I detta avsnitt presenteras resultaten av svaren mot denna studies problemformuleringar.

- *Vad är den största skillnaden mellan befintliga storleksstandarder hos ett stort klädvarumärke från länderna; Sverige, Italien och Storbritannien?*

Kroppsformer och kroppstyper är olika mellan ländernas befolkning men enligt intervju med verkande expert i Europeiska CEN arbetsgruppen är den största skillnaden på storleksstandarderna mellan ovannämnda länder, storlekkoden. Analyseringen av H&M (1947 a & b), OVS (1972 a & b) och M&S (1884 a & b) hittades många skillnader mellan kroppsmåtten på både herr och dam. Ingen direkt koppling hittades heller mellan ländernas storlekkoder och storlekssystem vilket lätt kan göra konsumenter konfunderade vid val av klädstorlek. Överlag för både herr- och damstorlekarna har England större viddmått, vilket med stor sannolikhet beror på landets användning av tum istället för centimeter och därefter får ett graderingsvärde på cirka 5 cm medan Sverige och Italien använder graderingsvärde på 4 cm. Italiens storleksguide för herrkläder visade ett kroppsmått som låg under både England och Sveriges storleksvärden

- *Vad är 230 svenska konsumenters inställning kring en storlekskonvertering och hur kan de tydligt informeras om skillnaden?*

Utifrån konsumenternas svar på den utskickade enkäten vill 74 % ha en förändring på dagens storlekssystem varav 41 % av dessa tror att den gemensamma Europeiska storleksstandarden SS-EN 13402-3:2017 med tillhörande piktogrametiketten kan göra storleksvalet av kläder lättare för dem. Enbart 14 % av konsumenterna som svarade på enkäten hade någon kännedom om den nya storleksstandarden SS-EN 13402-3:2017. Av den orsaken krävs ett tydligt system för företag som har ett intresse av att implementera standarden att få ut informationen till konsumenterna. Det finns olika sätt för företag att informera om denna storlekskonvertering. Ett alternativ skulle kunna vara att under en processtid använder företagen dubbelstorlekar där både den gamla och den nya storlekkoden står på plagget. Ett annat alternativ eller ett tillägg på det tidigare nämnda alternativet skulle vara att ha en konverteringslista på baksidan av piktogrametiketten där de mest vanliga Europeiska storlekkoderna står skrivna vilka motsvarar den nya storlekkoden.

- *Vad är 5 Svenska företags inställning till att göra en storlekskonvertering?*

Majoriteten av företagen som medverkade i enkätundersökningen, bilaga 2 tror att denna standard SS-EN 13402-3:2017 kan gynna både företaget och konsumenterna. Företagen reflekterar över att detta kan förtydliga för konsumenter som framförallt handlar i företagets e-handel men även i butik, vilken storlek som passar och med en tydlig etikett med ett kroppsmåttbaserat system kan förhoppningsvis minimera antalet returer på grund av storleksfel.

Slutord

Denna studie gynnar företag som vill få en bättre uppfattning om den nya storleksstandard SS-EN 13402-3:2017 och hur de kan implementera standarden. Utomstående kan även finna studien intressant för att förstå de bakomliggande faktorerna kring att hitta den rätta klädstorleken. Förhoppningen är att detta arbetet kan ligga till grund för konfektionsbranschen när beslut kring implementering av en ny storleksstandard ska tas.

Uppslag för fortsatt forskning:

- Minimera returerna på grund av storleksfel genom tydliga pictogrametiketter.
- Global storleksstandardisering, möjlighet att underlätta konfektionsbranschen.
- Skillnader på kroppsmåttstandarder för alfistorlekar mellan Europaländer.

Källförteckning

Akhondi F. (2018). *Projektledare för SS-EN 13402-3:2017 standardisering*.

Alcaz, O., Balan, S., Tutunaru, I., Irovan, M., & Şereujeva, A. (2015). Research of the types of postures of the woman figure for the purpose of developing high quality garments. *Annals Of The University Of Oradea. Fascicle Of Textiles, Leatherwork*, 16(1), ss. 5-8.

Chun-Yoon, J. & Jasper C., R. (1993). Garment Sizing Systems – An International Comparison, *International Journal Of Clothing Science & Technology*, 5 (5), 28-37.

GDPR (2018). *Lagförslag som kompletterar EU:s dataskyddsförordning*.
<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/grundlagar-och-integritet/lagforslag-som-kompletterar-eus-dataskyddsförordning/> [2018-05-20]

H&M (1947). *Storleksguide dam*. http://www2.hm.com/sv_se/customer-service/storleksguide/dam.html

H&M (1947). *Storleksguide herr*. http://www2.hm.com/sv_se/customer-service/storleksguide/herr.html [2018-05-20]

Liechty, E.G., Pottberg, D.N. & Rasband, J. (2010). *Fitting & pattern alteration: a multi-method approach to the art of style selection, fitting, and alteration*. (2nd ed.) New York: Fairchild Books.

M&S (1884). *Size guide Women* http://www.marksandspencer.com/c/size-guides?espotId=PDP-SG_SG-WWLTID [2018-05-20]

M&S (1884). *Size guide Men*. http://www.marksandspencer.com/c/size-guides?espotId=PDP-SG_SG-MWFORM [2018-05-20]

OSV (1972). *Size guide Women*. <https://www.ovsfashion.com/Donna-Giovane-size.html> [2018-05-20]

OSV (1972). *Size guide Men*. https://www.ovsfashion.com/regular-fit-suit-in-mélange-100%25-wool/000226189.html?dwvar_000226189_size=046&dwvar_000226189_color=159&cgid=Men-Suits [2018-05-20]

Petrova, A. & Ashdown, S.P. (2012). Comparison of Garment Sizing Systems. *Clothing and Textiles Research Journal*, 30 (4), pp. 267-284. DOI: 10.1177/0887302X12463603

Sandström M. (2018). *Ordförande för den internationella arbetsgruppen av SS-EN 13402-3:2017 standardisering*.

Swedish Standards Institute (1922a). *Svensk Standard SS-EN 13402-3:2013*. Storleksmärkning av kläder – Del 3: Kroppsmått och intervall (2nd ed.).

Swedish Standards Institute (1922b). *Svensk Standard SS-EN 13402-3:2017*. Storleksmärkning av kläder – Del 3: Kroppsmått och intervall (3rd ed.).

Swedish Standards Institute (1922c). *Svensk Standard SS-EN 13402-2:2002*.
Storleksmärkning av kläder – Del 2: Primära och sekundära mått.

Tama, D. & Öndoğan, Z. (2014). Fitting Evaluation of Pattern Making Systems According to Female Body Shapes. *Fibres & Textiles In Eastern Europe*, 22(4), ss. 107-111.

Ujević, D., Szivoczka, L. & Karabegović, I. (2005). Anthropometry and the comparison of garment size systems in some European countries. *Collegium Antropologicum*, 29 (1), pp. 71-78.

Xia, S., Istook, C. (2017). A Method to Create Body Sizing Systems
Clothing and Textiles Research Journal, 35 (4), pp. 235-248.

Zakaria, N. & Gupta, D. (2014a). *Chapter 9 - Apparel size designation and labelling [in:]*
"Anthropometry, Apparel Sizing and Design". Woodhead Publishing, pp. 255-273.

Zakaria, N. & Gupta, D. (2014b). *Chapter 10 - International apparel sizing systems and standardization of apparel sizes [in:]* "Anthropometry, Apparel Sizing and Design". Woodhead Publishing, pp. 274-304.

Bilageöversikt

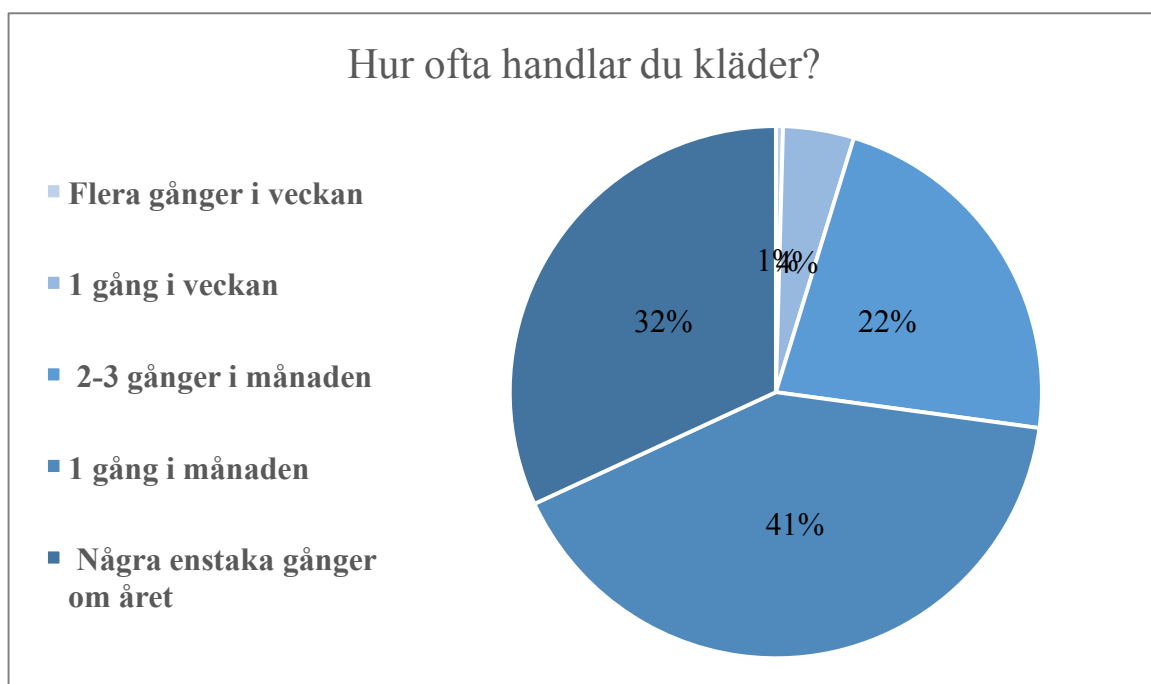
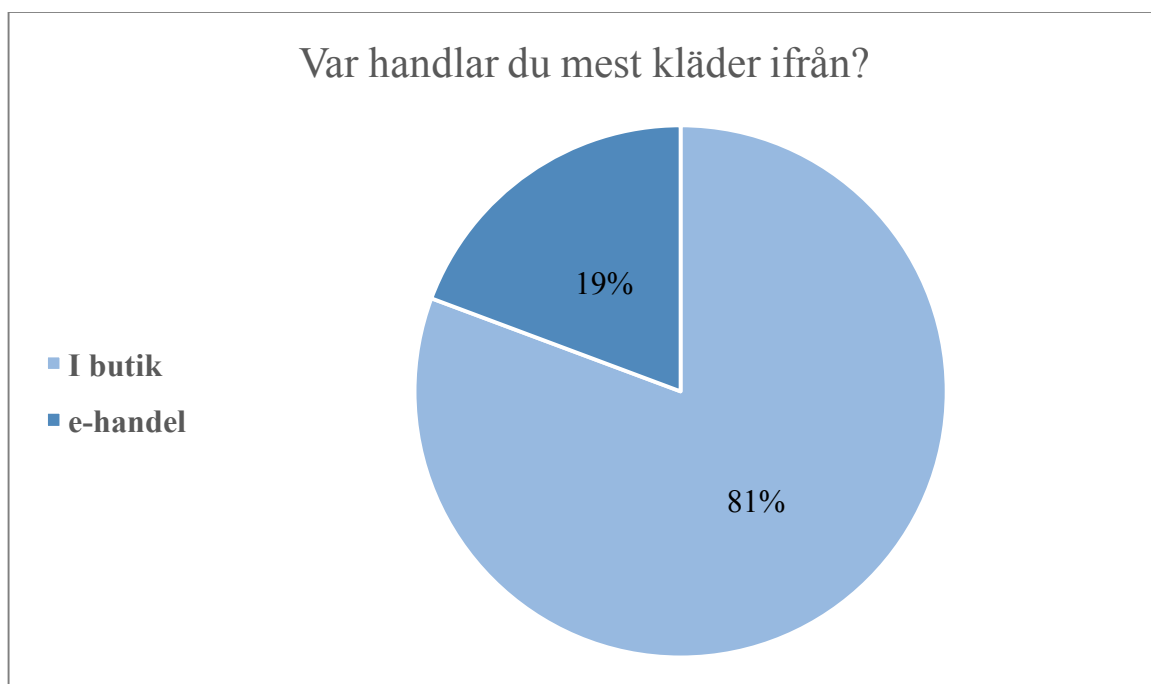
BILAGA A – ENKÄT KLÄDSTORLEKAR – SVENSKA KONSUMENTER (230 SVAR) FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.

BILAGA B – ENKÄT KLÄDSTORLEKAR – SVENSKA FÖRETAG FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.

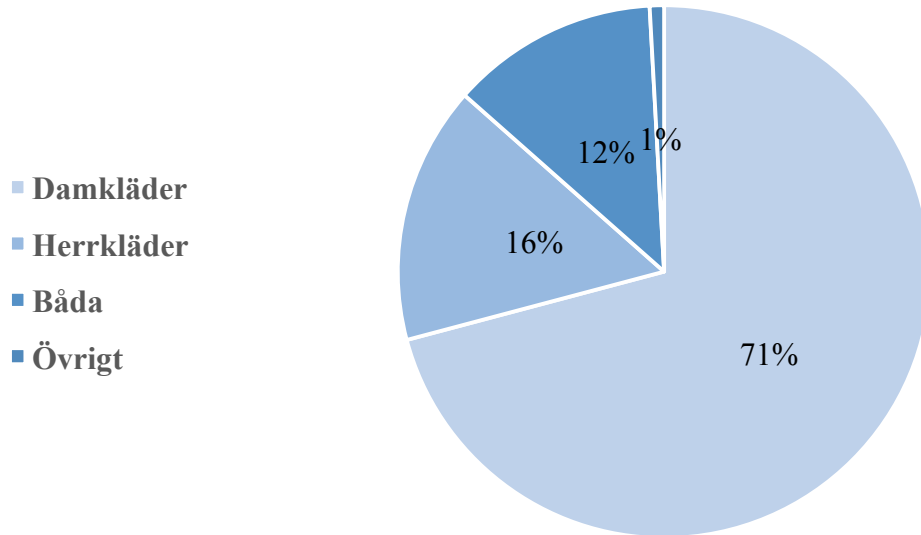
Bilaga A – Enkät klädstorlekar – Svenska konsumenter (230 svar)

Avsnitt 1 av 3

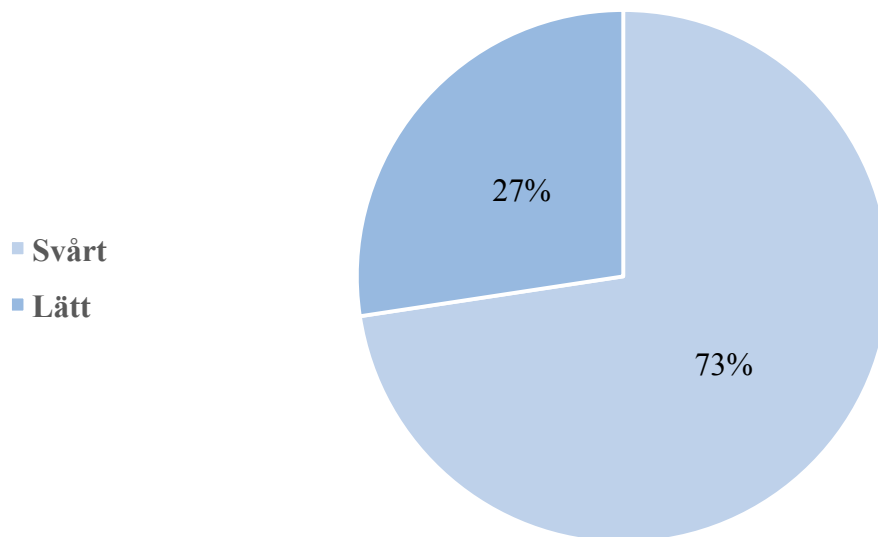
Mitt namn är Mika Munterud och till sommaren tar jag min kandidatexamen från Textilhögskolan i Borås som Designtekniker. Mitt examensarbete kommer att fokusera på klädstorlekar; hur du som konsument upplever processen att hitta rätt storlek i olika butiker inom Europa. Syftet är att undersöka om den nya storleksstandarden EN 13402:3-2017 kan underlätta konsumenters storleksval.

Vilka typ av kläder köper du?

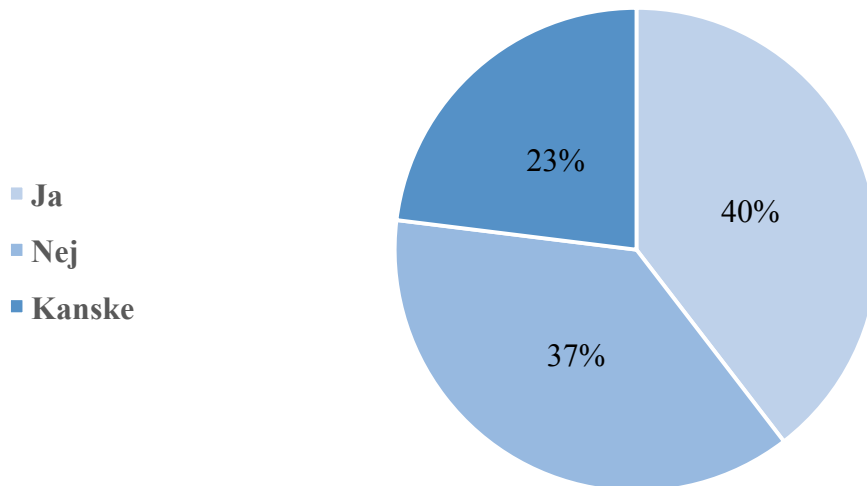
Tycker du att det är lätt att hitta rätt klädstorlek?

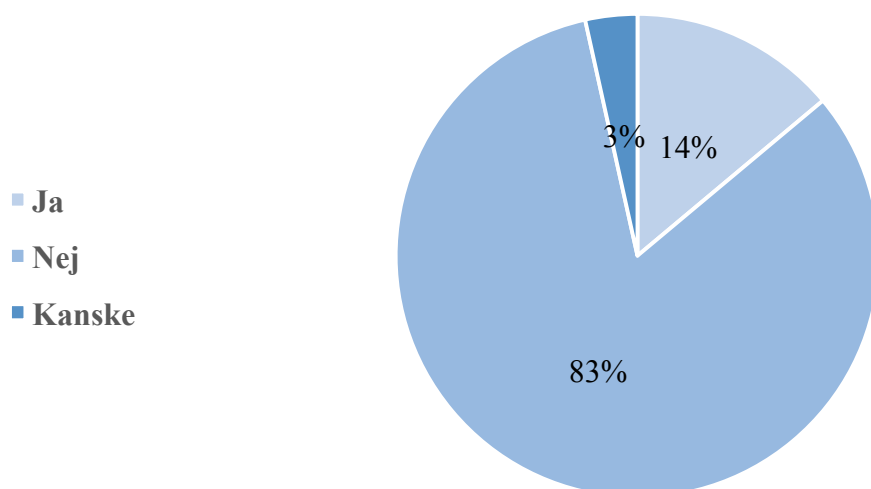
Om svaret är svårt, vad beror det på? Flervalssvar

Vet du om att det finns en standard som ligger bakom storleksmärkning av kläder?

Har du hört talas om den nya storleksstandarden EN 13402:3-2017 som introducerades hösten 2017?

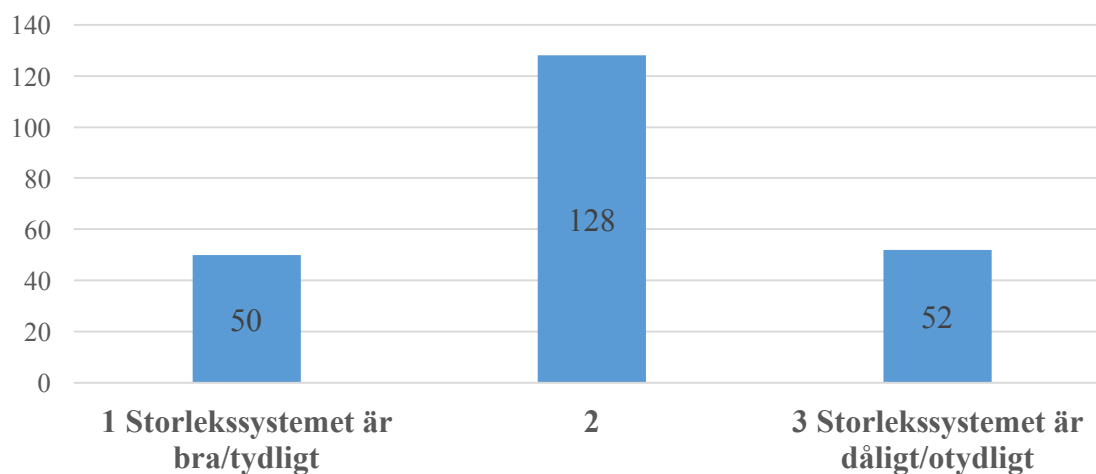

Avsnitt 2 av 3 Ny storleksstandard – storleksbenämning

2017 introducerades en ny storleksstandard EN 13402-3:2017 med syftet att denna ska gälla i framtiden och göra det lättare för konsumenter att veta vilken storlek som passar trots olika butiker och länders storlekssystem inom hela Europa.

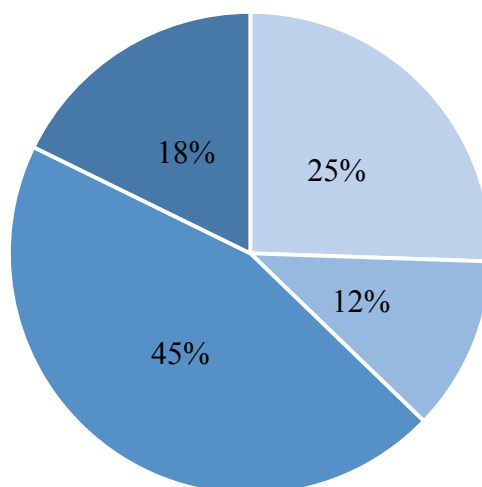
En stor skillnad mellan den "gamla" storleksstandarden, EN 13402-3:2013 och den nya, EN 13402-3:2017 är benämningen på de numeriska storlekarna. Damstorlekar på överdelar 36, 38, 40 osv. är tänkt att heta 84, 88, 92 vilket motsvarar bystmått som är tänkt för respektive storlek. Detsamma för herrstorlekar, istället för 48, 50, 52 osv. kommer de namnges 96, 100, 104 vilket också motsvarar bystmåtten som är tänkt för respektive storlek.

Hur tycker du att dagens system med storleksbenämningarna 36, 38, 40 för dam/ 48, 50, 52 för herr fungerar i relation till dina kroppsmått?

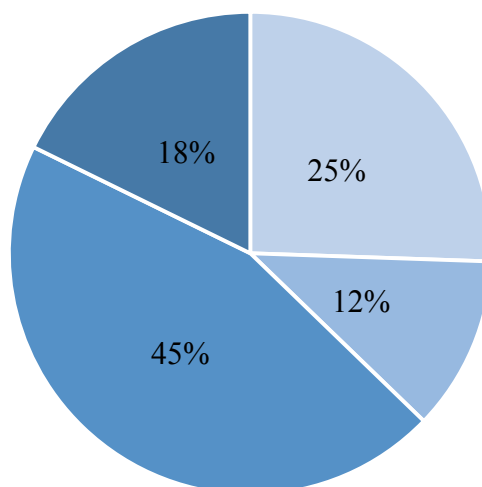
Har du lättare eller svårare att hitta rätt storlek på överdel respektive underdel?

- Svårt att hitta rätt storlek på bägge plaggen
- Svårt att hitta rätt storlek på överdel men lätt på underdel
- Svårt att hitta rätt storlek på underdel men lätt på överdel
- Lätt att hitta rätt storlek på bägge plaggen

Har du lättare eller svårare att hitta rätt storlek på överdel respektive underdel?

- Svårt att hitta rätt storlek på bägge plaggen
- Svårt att hitta rätt storlek på överdel men lätt på underdel
- Svårt att hitta rätt storlek på underdel men lätt på överdel
- Lätt att hitta rätt storlek på bägge plaggen

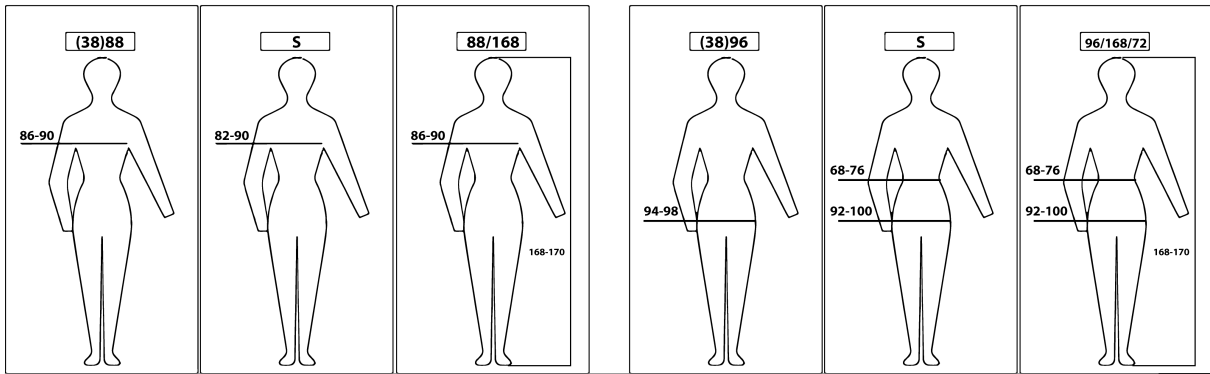
Avsnitt 3 av 3 Ny storleksstandard – etikett

En annan del i den nya storleksstandardEN 13402-3:2017 är att informera kunden om vilket mått som infaller under respektive storlek. Genom en etikett som tydligt informerar vilken storlek plagget har och vilket kropps mått som anses viktigast eventuellt näst viktigast för respektive plagg.

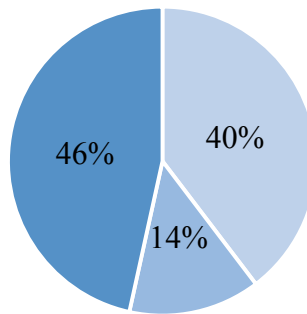
Den nya standarden föreslår en medföljande etikett som tydliggör vilket kropps mått storleken är anpassad för, se bilden nedan. Tror du att detta skulle underlätta din process att hitta rätt klädstorlek?

ÖVERDEL (UPPER BODY)

UDERDEL (LOWER BODY)

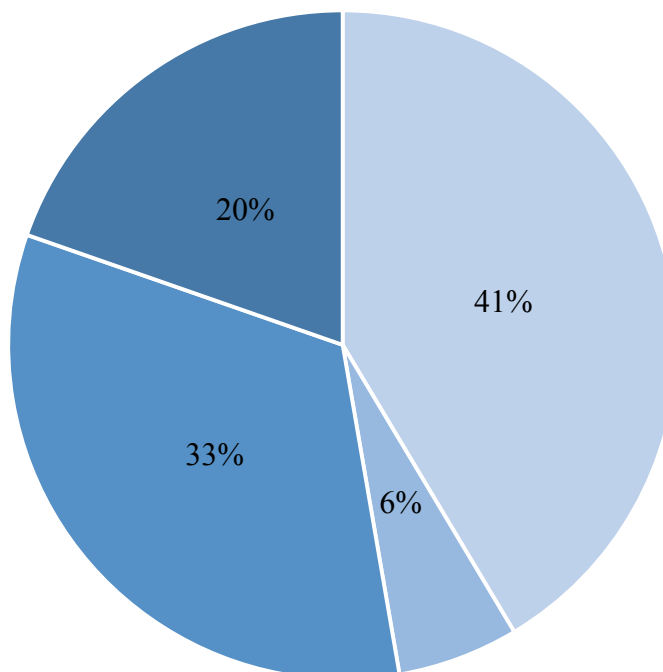

- Ja
- Nej
- Kanske

Vad är din åsikt om storleksbenämningarna skulle ändras till den nya standarden EN 13402-3:2017?

- Jag tror att den nya storleksbenämningen kommer göra storleksvalet lättare
- Jag tror att den nya storleksbenämningen kommer göra storleksvalet svårare
- Jag vill ha en förändring på det nuvarande storlekssystemet men vet inte om detta kommer hjälpa
- Jag vill inte att storlekssystemet ska förändras

Bilaga B – Enkät klädstorlekar – Svenska företag

Avsnitt 1 av 3

Mitt namn är Mika Munterud och till sommaren tar jag min kandidatexamen från Textilhögskolan i Borås som Designtekniker. Mitt examensarbete kommer att fokusera på klädstorlekar; hur konsumenter upplever processen att hitta rätt storlek i olika butiker inom Europa och hur företag förhåller sig till den nya storleksstandarden EN 13402:3-2017. Denna enkät får gärna besvaras av flera från samma företag som är positionerad inom tillverkning/produktionsprocessen av kläder. Enkäten tar mellan 5-10 min

All data kommer skötas med full sekretess och företagets eller individens namn kommer inte att uppges. Önskas återkoppling om studiens slutresultat kan du lämna dina kontaktuppgifter i slutet av enkäten.

Vilket företag jobbar du på?

Vilken/vilka fokusgrupper har företaget?

Vad är din position i företaget? (designtekniker, designer, produktchef etc.)

Hur länge har du jobbat på företaget?

Har du hört talas om den nya storleksstandarden EN 13402:3-2017 som introducerades hösten 2017?

Avsnitt 2 av 3 Ny storleksstandard

2017 introducerades en ny storleksstandard EN 13402-3:2017 med syftet att denna ska gälla i framtiden och göra det lättare för konsumenter att veta vilken storlek som passar trots olika butiker och länders storlekssystem inom hela Europa.

En stor skillnad mellan den "gamla" storleksstandarden, EN 13402-3:2013 och den nya, EN 13402-3:2017 är benämningen på de numeriska storlekarna. Damstorlekar på överdelar 36, 38, 40 osv. är tänkt att heta 84, 88, 92 vilket motsvarar bystmått som är tänkt för respektive storlek. Detsamma för herrstorlekar, istället för 48, 50, 52 osv. kommer de namnges 96, 100, 104 vilket också motsvarar bystmåtten som är tänkt för respektive storlek.

En annan del i den nya storleksstandarden EN 13402-3:2017 är att informera kunden om vilket mått som infaller under respektive storlek. Genom en etikett som tydligt informerar vilken storlek plagget har och vilket kropps mått som anses viktigast eventuellt näst viktigast för respektive plagg. Detta i standarden illustreras i form av piktogram där storlek och mått

Har företaget köpt in den nya standarden?

- Ja
- Nej

Är företaget öppna för att implementera den nya standarden?

- Ja
- Nej

Varför ja/nej?

Hur lång tid tror du att det kommer att ta för företaget innan detta kommer verka?

- Företaget kommer inte göra en förändring
- <1 år
- 1-2 år
- 2-3 år
- >3 år

Tror du att den nya standarden kan göra det lättare för konsumenter att hitta sin rätta storlek?

- Ja
- Nej

Tror du att den nya standarden kan göra det lättare för företaget?

- Ja
- Nej

Varför ja/nej?

Avsnitt 3 av 3 Kontaktuppgifter

Här kan du lämna dina kontaktuppgifter om du är intresserad utav att a del av studiens slutresultat

Namn

Telefonnummer

Mejladress

TEXTILHÖGSKOLAN
HÖGSKOLAN I BORÅS

Besöksadress: Skaraborgsvägen 3 • Postadress: 501 90 Borås • Hemsida: www.textilhogskolan.se